

۱۴۲۷۸۳۹

سفرنامه‌ها و عکس‌ها

مارک در پایه

منصور ضابطیان

هیچ‌گاه تصور نمی‌کردم نوشه‌هایم درباره‌ی سفر تا این حد مورد اقبال عمومی قرار گیرد و باعث شود با انرژی بیشتری به تهیه و تدوین کتاب دیگری دست بزنم که مجموعه‌ای جدیدتر است از سفرهایی که در دو سال گذشته رفته‌ام. سفرهایی به این سوی و آن سوی جهان که نمی‌دانم هدف واقعی اش چه بوده و چیست، اما این را می‌ملم که با سفر، مفهوم لذت از جهان هستی را بیشتر دریافته‌ام و احساس خوشبختی بیشتری کرده‌ام. این احساس خوشبختی به واسطه‌ی بخش خوش‌گذرانه‌ی سفر نیست که در خدمت هم می‌توان خوش‌گذراند، اما احساس خوشبختی نکرد. این احساس تنها با تجربه‌ی مسک زندگی مردم جهان است که پدید می‌آید. اینکه ببینی چگونه می‌شود در یک راغه در روستایی در شهر مومباسای کنیا زندگی کرد و خوشحال بود و چگونه می‌توان در عمارتی باشکوه در بیرونی هیلز کالیفرنیا بود و دست به خودکشی زد. سفر بیش از هرجیز کارکردی درونی دارد در یافتن فرمول‌های مناسبی برای ساخت یک دنیای شخصی. دنیایی که مختصاتی کامل‌اویزه دارد که به تعداد آدم‌های جهان تعدد می‌یابد. احساس خوشبختی کردن تنها و تنها در گروکش این فرمول و بنا کردن این دنیای مبتنی بر علایق شخصی و گرایش‌های روانی است. آدمی یا به این فرمول شخصی دست پیدا می‌کند یا نه. اگر دست پیدا کند، در هر موقعیت تاریخی، جغرافیایی، اجتماعی و سیاسی که باشد می‌تواند راه‌های احساس خوشبختی را بیابد و تکرار می‌کنم که سفر در درک این مفهوم بسیار موثر است. برای کسانی که این کتاب را مستقل و جدا از کتاب نخست (مارک و پلو) می‌خوانند، بخشی از حرف‌هایم در آن جلد را تکرار می‌کنم که سفر جدا از

جنبه‌های تفریحی و سرگرم‌کننده‌اش، یک سویه‌ی مهم فرهنگی دارد. آشنایی با سرزمین‌های دیگر آدم را از چارچوب دگم فرهنگی اش خارج می‌کند و او را به این نتیجه می‌رساند که همه‌ی دنیا همین چارديواری محصور اطرافش نیست و تازه می‌فهمد که در گستره‌ی این جهان چقدر ناچیز است و دنیا چقدر شوخی تراز آن چیزی است که تصور می‌کرده. در عین حال به این نتیجه می‌رسد که دنیا آنقدرها هم که فکر می‌کرده بزرگ نیست و آدم‌های بسطاطاً هر غربیه در جهان چگونه به فصل مشترک‌هایی در تفکرو احساس می‌رسند.

کتاب پیش رو مجموعه‌ای است از گزارش‌های شخصی ام بلشنوهای کنیا، آلمان، هلند، بلژیک، جمهوری چک، پرتغال، عراق، یونان و بربادیل. برخلاف جلد پیشین که مجموعه‌ای بود از گزارش‌هایی که در مطبوعات به چاپ رسیده بود، بخش عمده‌ی این کتاب برای نخستین بار است که به چاپ سپرده می‌شود.

مثل همیشه باید از کمک‌های نیما سلیمی، مدیر نشر مثلث سپاس‌گزاری کنم که جدای از دوستی چند ساله، برای چاپ یک سفرنامه‌ی آبرومند نهایت تلاشش را به کار می‌گیرد. همچنین دوست خوبم احمد رضا غانی در جمع‌آوری مطالب، انتخاب عکس‌ها و امور اجرایی کتاب زحمات فراوانی کشید که جا دارد ازاونیز سپاس‌گزاری کنم. فقط می‌ماند مسعود مرگان، طراح گرافیک کتاب که به رغم همه‌ی بدقولی‌هایش باید از او نیز به خاطر خلاقیت‌هایش متشرک باشم.

